

De Heraut

VAN DE

Geretormeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (Staatsblad N°. 124).

Zondag 10 Mei 1891. N°. 698.

Dit blad wordt geregeld de Vrijdags aan de gesubscribeerden verzonden. Bijdragen van medewerkers, hieronder te noemen, en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE, Abonnements en Advertentie kant van de ADMINISTRATIE van De Heraut, Amsterdam.

Abonnementsprijs: franco aan huis, per drie maanden f 1.20. Afzonderlijke nummers aan het Bureau 10 Cent. Abonnements worden aangenomen door alle Boekhandelaren, Postdirecteuren enz. en aan het Bureau te Amsterdam. Advertentieprijs: van 1 tot 6 regels 80 Cent; voor elke regel meer 15 Cent. Aanvragen en vermelding van liefdesgeven en Verlagen van Vereenigingen 10 Cent per regel.

ZONDAGSAFDEELING XXXI.

De Sleutelmacht

Jesus antwoordde: Mijn koninkrijk is niet van deze wereld. In dien mijn koninkrijk van deze wereld ware, zou zouden mijne dienaren gestreden hebben, opdat ik den Joden niet ware overgeleverd; maar nu is mijn koninkrijk niet van hier. Joh. 18: 36.

V.

Het „Koninkrijk der hemelen” is alzoo niet een vaag, maar een zeer bepaald begrip. Het is heel iets anders dan het rijk van „algemeene heerschappij”, dat God de Heere als Schepper over alle creatuur op aarde, in den hemel en in de hel uitoefent; het is niet hetzelfde als het „rijk der waarheid”; maar duidt in zeer engen en bepaalden zin aan: die geestelijke heerschappij Gods, die, na den zondval, nog alleen in de hemelen, en niet meer op aarde bestond; en die eerst door de zending van den Middelaar uit den hemel naar de aarde is toegekomen; en sinds dien tijd op aarde in stand wordt gehouden en uitgebreid. Vandaar dat zelfs Johannes de Dooper, en nog na hem de Christus dit „Koninkrijk der hemelen” aankondigde als op tij, maar nog niet gekomen. En zoo is op zijn beurt dit „Koninkrijk der hemelen” ook weer bestemd om over te gaan in het „Koninkrijk der heerlijkheid”, als na en door de wederkomst des Heeren op de wolken, dat geestelijk rijk der hemelen zich ook uitwendig zal ontplooiën in den nieuwen hemel en op de nieuwe aarde. Vandaar dat Jezus het zoo stellig uitsprak: „Het „Koninkrijk der hemelen is binnen in u, en het komt niet met uitwendig geweld.” Hiermee toch is het uitgemak, dat dit niet hetzelfde zijn kan, als het „rijk der heerlijkheid”, dat volgens de profetie van den Christus in Matth. 24 en in de Openbaring van Johannes juist daarin bestaat, dat het *zoet* met uitwendig geweld komt. Want wel stemmen we toe, dat de benamingen: *Rijk Gods* en *Koninkrijk der hemelen* soms wisselen; maar dit is dezelfde verwisseling, die ook bij ons plaats grijpt, als er eenzijdig gesegd wordt, dat wij door *wedergeboorte* in het Koninkrijk der hemelen ingaan, en toch eerst door de *opstanding der dooden* in de heerlijkheid. Ook hier toch is het Koninkrijk der hemelen als we ons zoo mogen uitdrukken, *de ziel* van het Rijk der heerlijkheid, en is dat Rijk der heerlijkheid het glorieus *lichaam* van het Koninkrijk der hemelen. Nu echter is dit Koninkrijk der hemelen nog van zijn lichaam ontbloot; het is nog naakt; het bestaat nog alleen geestelijk, binnen in u, zonder uitwendig geweld. In juiste volgorde verkrijgen we alzoo deze reeks van denkbeelden: God oent feitelijk als Schepper en krachtens zijn Schepping absolute heerschappij uit over het heelal, waarin niets zich zonder zijn wil roeren noch bewegen kan; maar deze heerschappij gaat door dwang, door het geweld zijner almacht. In deze Schepping echter schiep God engelen en menschen, die er op waren aangelegd, om Hem niet alleen onderworpen te zijn door bedwang en geweld, maar ook om Hem vrijwillig, met bewustzijn, uit liefde te dienen. Dit was zijn *geestelijk rijk* in het

Scheppingsrijk. Dit rijk nu werd door Satan voor een deel onder de engelen, en op aarde geheel verstoord. Van de ure van den val af bestond dus dat rijk nog alleen in de hemelen. Daaruit nu is dat rijk door den Middelaar weer op aarde gebracht, maar dualistisch, d. w. z. dat het wel *geestelijk* zich kan uitbreiden, maar reëel en uitwendig nog niet kan doorbreken. Dit zal eerst dan plaats grijpen, als de laatste vijand onderworpen wordt, en de Satan met alle zondaars, die zich niet bekeerden, uit deze aarde in de hel wordt gestooten, opdat alsdan het rijk der heerschappij Gods met het Koninkrijk der hemelen ineenvloeie, het dualisme wegvallende, en alsdan het Rijk der heerlijkheid inga.

Twee opmerkingen dienen hier nog aan toegevoegd: de ééne over het begrip van een *Rijk*, en de andere over de geloovigen des Ouden Verbonds.

Het Koninkrijk der hemelen is iets anders dan een hemelach leven, hemelgezindheid, hemelverlangen en wat dies meer zij. Er is sprake van een *rijk*, en wel bepaaldelijk van een *koninkrijk*, gelijk gedurig in de Heilige Schrift, niet zonder nadruk, wordt uitgesproken. Nu kent men ook onder menschen zeer goed het verschil tusschen een *volk* en een *rijk*. Zoo wonen er b.v. afstammelingen van ons volk, behalve in ons land, in Zuid-Afrika, in Amerika, in België, en zelfs in het noorden van Frankrijk, maar toch vormen deze allen daarom nog geen *rijk*, veel minder één koninkrijk. Daartoe toch is nog heel iets anders noodig dan gelijke herkomst en gelijke neiging. Een *koninkrijk* ontstaat eerst als er een *koning* is, die alle stam-gestamden tot een geheel vereenigt, en dit geheel naar één wet regeert. Nog pas zag men dit in Duitsland. Duitsland was er wel, en het Duitse volk was er, maar was geen Duitsch rijk of keizerrijk. Dat ontstond eerst toen de koning van Pruisen te Versailles tot keizer van Duitsland werd uitgeroepen, en hij feitelijk het Duitse volk tot een geheel samensmolt en onder één wet stelde. En zoo nu ook is het hier. Als er sprake is van een „rijk of koninkrijk der hemelen”, is niet maar bedoeld, dat er krachten uit den hemel werken, noch ook dat er invloeden uit den hemel merkbaar werken; maar heel anders, dat al wat op aarde voor den hemel bestemd was, en uit den hemel bewerk werd, *tot één geheel* werd vereenigd en saam werd gevoegd onder de regeering van één *Koning*, die allen saam beheerscht en bestuurt naar één *rijkswet*. Het „koninkrijk der hemelen” ontstaat dus op aarde pas van het oogenblik af, dat de Koning van dat rijk als *koning* optreedt en zijn bewind aanvaardt. Die Koning nu is de Middelaar; en de aanvaarding van dat koningschap heeft plaats gegrepen, toen hij opvoer ten hemel en plaats nam aan de rechterhand der kracht Gods. Al wat dus van de Kribbe tot aan den Olijfberg voorafgaat, is wel een voorbereiding voor dit koninkrijk, maar nog de openbaring van het koninkrijk zelf niet. Vandaar dat in het Nieuwe Testament zoo telkens van dit koninkrijk als toekomstende gesproken wordt, en dat het eerst op aarde ingaat, als de Christus door de uitstorting van den Heiligen Geest het teeken geeft, dat hij zijn koningschap aanvaard heeft. Men lette vooral op de

bekende gelijkenis van Luk. 19, waarin de Heere zoo duidelijk zegt, dat hij heengaat, om het koninkrijk te ontvangen; als ook op wat de heilige apostel Paulus in Filipp. 2 zegt, dat God hem *afgaf* (om zijn lijden en sterven) uitermate *verhoogd* heeft, opdat in zijn naam alle knie zich zou buigen. Eerst na zijn hemelvaart is hij tot Heere over ons gesteld. Zoo hielden men dan op het juiste, en bepaalde en wel omlijnde begrip van het Koninkrijk der hemelen te verdrinken in een stortvloed van algemeenheden. Het is dat koninkrijk, dat eerst alleen onder de engelen bestond, toen op aarde nederdaalde; dat voor ons inging op het oogenblik toen Jezus plaats nam aan de rechterhand Gods, en dat bestemd is om over te gaan in het Rijk der heerlijkheid, als de Zoon het Koninkrijk aan den Vader zal overgeven, opdat God zij alles in allen.

Een tweede opmerking raakt de geloovigen onder het Oude Verbond. Men kan toch vragen, of Abraham, Isak en Jacob, of David en Jesaja, om geen meederen te noemen, dan *niet* tot het Koninkrijk der hemelen behoorden. Hierop nu moet met de Heilige Schrift zeer zeker geantwoord worden: *Nee*. Staat het toch vast dat zelfs Johannes de Dooper nog stellig zegt: „Het is nabij gekomen”, dan ligt hierin opgesloten, dat het er in de dagen van Abraham nog niet was. Wel in den hemel, zoodat Abraham, Isak en Jacob dan ook na hun dood worden voorgebeeld als aanzittende in het Koninkrijk Gods, maar niet bij hun leven op aarde. Wel werkte op hen de kracht uit den hemel; wel wisten ze dat in den hemel hun vaderland was; en wel gevoelden ze zich als vreemdelingen op aarde; maar het Koninkrijk der hemelen, gelijk dit door Johannes den Dooper en door Jezus is aangekondigd, bestond destijds op aarde nog *niet*. Wel op aarde bestond was een zinbeeld, voorbeeldende en afschaduwend de voorstelling van het Koninkrijk der hemelen in het Koninkrijk van Israël, waarvan Abraham de stamvader en David de eerste van God bestemde koning was. En metterdaad is in dit rijk van Israël het Koninkrijk der hemelen voorgebeeld geworden; maar was dan ook juist daarom bestemd, te verdwijnen, zoodra het ware, wezenlijke en echte Koninkrijk der hemelen inging. Dit juist sprak Johannes de Dooper in zijn Doop uit. Immers door den Doop moesten de Joden uit hun schaduwwacht rijk in het ware Koninkrijk der hemelen overgaan. En deswege is ook de Christus zelf, die nog in het zinbeeldig rijk geboren was, door den Doop uit dit symbolisch rijk uitgegaan, om over te gaan in het rijk dat hij als koning beërven zou. Er zweeft derhalve over de wederzijdse verhouding tusschen dit voorbeeldende of *typische* Koninkrijk, en tusschen het *ware* Koninkrijk der hemelen niet de minste twijfel. De verhouding is zoo doorsichtig als glas. Slechts zij ter verduidelijking nog opgemerkt, dat de symbolische volkstaat van Israël type en voorbeeld was niet slechts van het Koninkrijk der hemelen, maar ook van het Rijk der heerlijkheid en zijn voleinding. Vandaar dat op David Salomo volgt, die het vrede-rijk, na zijn voltooiing, in al zijn glorie voorstelt als voorbeeld van dat rijk der glorie, dat zal ingaan, als Christus weerkomt als de Leeuw uit Juda's stam, om den Antichrist te verdoen en de poorte van

het nieuw Jeruzalem te ontsluiten. En dit juist bracht de Joden, en aanvankelijk ook de apostelen, in de war. Ze verwachtten, dat het koninkrijk van den Messias terstond en op eenmaal in zijn volle glorie zou komen, om als *door één slag* de werkelijkheid te bieden van wat in Israël volkstaat lag voorgebeeld. Dit nu was niet zoo. Die vervulling zou in twee stadiën komen. Eerst het Koninkrijk der hemelen, *geestelijk* van aard en *zonder uitwendig geweld*; en eerst daarna het Rijk der heerlijkheid, in *uitwendige glorie*; en daar tusschen lag dan het Kruis van Golgotha; reden waarom juist dat kruis hun een ergernis was; en Jezus tot Petrus zei: „Satan ga achter mij”, omdat hij Jezus in de vervulling van die dubbele taak wilde storen.

Eerst thans zal het ons mogelijk zijn, om het verband vast te stellen, dat er tusschen dit Koninkrijk der hemelen en de Kerk van Christus op aarde bestaat. Dit kon niet, zoolang de uitdrukking van het Koninkrijk der hemelen in algemeeneheid zweelde en geen bepaald begrip aanduidde, maar kan nu wel. En dan zij al aandoens opgemerkt, dat ons uitgangspunt hierbij moet genomen worden in het *Lichaam des Heeren*. Gelijk toch bekend is, schuift de Heilige Schrift dit Lichaam des Heeren gedurig en op allerlei plaatsen tusschen dat Koninkrijk der hemelen en de Kerk op aarde in. Dit Lichaam nu is niet hetzelfde als het *rijk* of het *koninkrijk*. Een rijk heeft een *koning*, het lichaam heeft een *hoofd*. Een rijk ziet op de eenheid van macht en gezag die door de ééne rijkswet wordt uitgeoefend; het lichaam ziet op de samenvoeging der leden en hun onderling levensverband. We hebben hier dus bijna hetzelfde onderscheid, dat ook op aarde tusschen een *rijk* en een *volk* bestaat. Want wel is een rijk ondenkbaar zonder een volk, maar toch drukken beide iets anders uit. Het volk, de natie, is de organische saambinding der burgers of landgenooten. Het rijk daarentegen is de openbaring van majesteit en macht, die over dat volk gaat, het in stand houdt, regeert en beveelt. Het *Lichaam des Heeren* is dus de organische saambinding van alle uitverkorenen Gods, die krachtens deze uitverkiezing geroepen zijn, om burgers van het Koninkrijk der hemelen te worden. Deze allen saam vormen een geheel; hooren bij elkander, staan tot elkaar in een door God gewild verband; en het leven wordt in deze allen saam geregeld en geleid door hem, die het Hoofd des Lichaams is, terwijl dit Lichaam de vervulling is desgenen, die alles in allen vervult.

Toch dient ook hier onderscheiden tusschen dit Lichaam des Heeren, zoolang het voorgebeeld ligt in de uitverkiezing en zoolang het in de werkelijkheid uitgroeit. In eerstgemelden zin toch is dit Lichaam van Christus eeuwig als Gods raadsbesluit; behoort er elk uitverkorene toe; en ondergaat het nooit vernederdering. Het is wat het is, en kan niet groeien noch toenemen. Anders daarentegen is het, zoo ge naar de *openbaring* van dit Lichaam des Heeren vraagt; dan toch is dit Lichaam des Heeren eerst in de werkelijkheid uitgegaan, toen de Zoon Gods onze menscheelike natuur heeft aangenomen, en daarmee den reelen grond heeft gelegd, waardoor de inlijving in zijn

Lichaam mogelijk zou worden. Dan treedt de wedergeboorte tusschen beide. Alzoo worden we ééne plante met hem. En zoo zijn we leden zijns Lichaams. Zoo spreekt Paulus dan ook van een „door God in het Lichaam als leden *gevoerd*” (1 Cor. 12: 13). Eerst door de Vleeschwording des Woords is de Christus in de mogelijkheid gekomen, om, niet overdrachtelijk of in de idee, maar inderdaad en in waarheid Hooft van dit Lichaam te worden. Een feit waarbij van de geloovigen des Ouden Verbonds hetzelfde geldt wat we boven zagen. Zoodra dit Lichaam des Heeren zich openbaarde, behoorden er allen toe, en waren er allen leden van, die ook vóór de Vleeschwording des Woords in het geloof gestorven waren.

Dit „Lichaam des Heeren” nu is niet een willekeurige bijeenvoeging van enkele personen, maar een juiste en preciese realisering van het schema, dat voor dit Lichaam in de verkiezing Gods gegeven was. Is eenmaal dat Lichaam volgroeid, dan zullen er *alle* uitverkorenen als leden in bloeien; en ook die uitverkorenen alleen. Niet één zal er ontbreken, en niet één enkel niet-verkorene zal er een plaatsje vinden. Als zoodanig zal dit Lichaam des Heeren de Bruid Christi zijn, die hij zich bereid heeft. Doch er is meer. Dit Lichaam des Heeren zal in zijn voltooiing ook de *nieuwe menscheelike* representeren. God schiep ons menscheelike geslacht uit alle natien, talen en volkeren. Dit menscheelike geslacht vormt alzo één stam, waarvan de natien de *takken* en de enkele familien en personen de *bladeren* zijn. Als zoodanig stond dit menscheelike geslacht onder een Hooft, t. w. Adam. En overmits deze stam der menscheelike, onder haar hoofd Adam, God verworpen heeft, en alzoo in den toren verankerd is, daarom brengt God in dezen ouden stam een nieuw organisch leven in, onder een nieuw Hooft Christus, deswege onze tweede Adam genoemd. En nu is het beloop dit, dat al wat *niet* in dit nieuwe leven overgaat, allengs van den stam der menscheelike afvalt, en uit deze aarde naar de hel wegzinkt; terwijl in den dag der glorie niets aan dezen stam der menscheelike zal overblijven dan de leden van het Lichaam van Christus. In het eind zal dus dit Lichaam des Heeren onder zijn Hooft Christus de stam zelf der menscheelike zijn, maar nu van zonde en smetgezuiverd, genezen van haar kanker, en nogmaals gaaf in den wortel, gelijk God ze eens schiep; ja, met uitsluiting der mogelijkheid, dat ze ooit weer verankeren zou.

Dit Lichaam des Heeren is dus op dit oogenblik deels in den hemel, deels op de aarde, en moet deels nog geboren worden; en nu staat dit „Lichaam des Heeren” tot het „Koninkrijk der hemelen” of het „Koninkrijk van Christus” in deze verhouding, dat alleen wat reeds *geboren* en *wedergeboren* is in dit Koninkrijk der hemelen is ingegaan, daar alleen dat deel van het Lichaam zelfbewust door de rijkswet van den Koning beheerscht en geregeerd wordt. De Koning van het rijk is dus voortdurend bezig, om dit Lichaam uit te zetten, door de uitverkorenen Gods, die geboren zijn, in dit Lichaam in te lijven; geestelijk door de wedergeboorte en symbolisch door den Doop; en wie eenmaal ingelijfd is, dien regeert hij door zijn Geest en Woord.

Ware nu het plan Gods alzo geweest, dat wie wedergeboren en in dit Lichaam

De martelaren.

XLVI.

NICASE DE LE TOMBET.

Tot nu toe hebben wij op den weg naar het martelaarschap ontmoet vele jeugdige menschen. Toch verwekte de Heere meermalen ook uit de ouden mannen en vrouwen, die om den naam des Heeren in den marteldood gingen. Een der laatste bedoelden was Nicase De le Tombet, een winkelier in saten stoffen te Doornik. Lange jaren was hij het pandom trouw gebleven. Maar eindelijk had hij aan het Evangelie der genade kennis gekregen en waren hem de oogen opengestaan voor de waarheid. Sinds verlangde hij toe te nemen in de kennis van Gods Woord. Doch daartoe was onderwijs noodig. Waar zou hij dit vinden? Bij de geloovigen in de plaats zijner inwooning? Maar dan zou spoedig bekend worden wat er met hem gebeurd was. Waarschijnlijk heeft vrees hem bewogen, om Doornik te verlaten met zijn gezin. Wezel was de plaats der bestemming. Hier vestigde hij zich, hier kreeg hij het gewenschte onderwijs, hier kwam hij tot de belijdenis van den naam des Heeren en sloot hij zich bij de Waalse kerk aan. Lang duurde echter de rust niet, die De le Tombet te Wezel maakte. Daar ontstonden oneenigheden onder de geloovigen, waardoor velen hunner zich gedwongen voelden elders te gaan. De een ging naar Frankfort, de ander naar Straatsburg. Nicase begaf

zich naar Doornik en voegde zich bij de broeders, die hem, na ondertoe, gaarne in hunnen kring opnamen. Zijn leven in deze kerk was voorbeeldig, zegt een zijner tijdgenooten, want „men zag in hem niets anders dan een eerbaar leven en verkeer en eenen brandenden ijver, om de eere Gods in de opbouw van zijne gemeente te helpen bevorderen.”

Hoeveel men echter in de kerk van Doornik van De le Tombet's ijver voor de uitbreiding der waarheid wist te gewagen, daarbuiten was dit nog weinig bekend.

Anders werd dit, toen de koninklijke commissarissen te Doornik kwamen, om alle burgers, die verdacht werden met het Paudom gebroken te hebben, op een eed te vorderen. Daar zich het gerucht van hunne komst reeds te voren in de stad verspreid had, gaven sommigen zijner vrienden De le Tombet den raad elders heen te gaan, tot dat de eedsaflegging zou afgegaan zijn. De le Tombet toonde zich geneigd, dezen raad te volgen. Maar toen hij daartoe gereed stond, werd hij gegrepen op de aanklacht van eenen zijner buren. Dit geschiedde Donderdag den 17en October 1563. Voor de commissarissen gebracht, antwoordde Nicase op de vraag, of hij den door den koning voorschreven eed wilde afleggen, zeer voorzichtelijk: „Mag ik den inhoud des eeds eerst hooren?” De commissarissen zeiden, dat hij inhiel: het onderhouden en voortaan van de instellingen en voorschriften der Roomsche kerk, zoolals de mis bijwonen, 3 malen 's jaars biechten enz. „Als dat zoo is”, hernam Nicase, „dan ben ik niet van plan zulk eenen eed af te leggen en mijn geweten te bezwaren met zaken, die openlijk strijden tegen de uitgedrukte geboden Gods.” Voorts deed hij belijdenis van zijn geloof. Een vreeselijke gevangenis werd zijn straf. Tot den 17en November bleef hij daar, toen het vonnis des doods over hem uitgesproken werd. „Geloofd zij God”,

riep de martelaar uit, toen hij hoorde, dat hij levend verbrand zou worden.

Meer dan dit mocht hij echter niet spreken. Bij het verlaten van het stadhuis ontmoette hij een zijner vrienden, dien hij omhelsde en Godes aanbeval.

Onderweg ontmoette hem een groote menigte volks, onder welke hij riep: „Opent uwe oogen gij menschen van Doornik; ontwaakt gij, die slaapt en God zal over u lichten.” Iedereen dien hij onwetend mocht beleedigd hebben, vroeg hij toen om vergeving. Zijnen schuldneren schonk hij vergeving. Het volk dit hoorende, begon een groot gerucht te maken, zoodat de soldaten, die den martelaar geleiden, onder hen wilden schieten. Doch dit was olie in het vuur. Ondertusschen had men Nicase met moeite naar de markt gebracht. Daar brandde reeds het martelvuur. De le Tombet, die voortdurend tot God riep, werd aan den worgpaal bij dit vuur gebonden. De beul verworste hem en gaf zijn lijk aan de vlammen over. Het laatste wat men van de lippen des martelaars verstonde, was de naam van Jezus Christus.

ROGIER DU MONT.

Evenals Nicase De le Tombet, werd Rogier du Mont verdacht van de *nieuwe leer*, zoolals men zeide, aan te hangen. Daarom daagden de commissarissen voor den eed van trouw aan het Paudom, hem voor zich. Hij weigerde echter den eed af te leggen. Daarom werd hij gevangengenomen. Twee jaren bracht hij in deze voorloopige gevangenis door, want men hoopte hem nog over te halen, om zich voor Rome te buigen. De pastoor van St. Margriet bezocht hem in zijn kerker en wilde hem opdringen de mis te houden. Maar toen hij zag, dat hij niet vorderde, dreigde hij hem. Intusschen liet hij niet na, het Evangelie te verkondigen aan allen, die naar hem

kwamen zien. Menigmalen wenschte hij om der waarheid wil te mogen lijden, wat de Heere hem ook gaf. Den 12en November 1563, den sterfdag van De le Tombet zag Du Mont, terwijl hij bad voor den martelaar, twee vuurvlammen in den tuin, die recht voor hem nedervielen. Dit was hem een voorteken van zijn naderend sterven. En drie dagen later werd hij door den pastoor aangeklaagd en door de voornaamste stadsbeambte van Doornik, naar de gevangenis gebracht. Vandaar werd hij naar het stadhuis gebracht om ondervraagd te worden. Toen keerde hij naar den kerker terug. Hier beproefde men hem tot afval te brengen, beloofde hem zelfs levenslang te ondersteunen, omdat hij zoo zwak was. Wanneer hij slechts den eed aflegde en als een goed Roomsche leefde, was hij vrij.

Behaagde echter den Heere, dezen martelaar standvastig te maken. Toen besloten de vijanden hem te doden; daarom werd hij den 17en December 1563 veroordeeld om op een wagen vervoerd te worden, daar hij een verlamming aan zijne voeten had en niet gaan kon, en op de straatsplaats op de gewone wijze verbrand te worden. Du Mont dankte God. Een der omstanders nam hem daarop onder de armen en droeg hem van het stadhuis op een wagen. Onder het zingen van den 175den en 68den psalm, kwam de martelaar bij de straatsplaats. Hier nam de beul hem in de armen, en gaf hem over aan zijn knecht, die hem naar de straatsplaats droeg. De beul maakte alles gereed, toen voerde hij hem naar den paal en zette hem op een stoel. Des martelaars laatste gebed was: „Mijn God en hemelse Vader, ontferm u over mij, uwen armen dienaar, wees mij genadig!” Toen stierf hij.

DE GAAY FORTMAN.